

Via Negativa bilgiye ulaştıran daha sağlam bir yoldur diyor: *Ne olduğunu değil, ne olmadığını bilmek.* İnsan da ne istediğini değil, ne istemediğini daha net biliyor. Benliğimizi kim olduğumuz değil, kim olmadığımız belirliyor. Çoğunun derdi o *negatifleri* sağlayacak bir *pozitif* bulamıyor olmakta genelde ama *kötü gidebilecek* şeyleri görmezden gelerek yaşıyamazsınız. İnsan doğal olarak buna programlıdır, yaşıması hayatın kötü ihtimallerine karşı önlem olarak olur.

Birinden bir iyilik görünce, bu *iyi bir insan* olduğunu göstermez ama bir *kötülük* gördüğünüzde kötü bir insan olduğuna karar verebilirsiniz. İnsan hayatı ve medeniyeti pek çok sebebin yerine gelmesiyle devam ediyor, hemen her konuda bu unsurlardan biri eksikse –olanlara bakarak *pozitif olalım* diyemiyoruz. Bir yemeğin beş malzemesi varsa, bunlardan elimizdeki dördüne bakıp *pozitif yaşamak* mı, *negatif olup* eksik malzemeyi almaya gitmek mi?

Via Negativa ile kendime dair yıllar içinde edindiğim bilgilerle ne olmak *istemediğimi* öğrendiğimi düşünüyorum. Memur olmak istemiyorum mesela, her gün kravat takılan bir işim olsun istemiyorum, dünyası ve hayatının sınırları memurlukla çizilmiş biriyle yaşamak da istemiyorum. Bunlar *ne istiyorum?* sorusundan daha net cevap verebildiklerim, insanın istedikleri değişir, bugün yazılımcı olmak isterim, yarın yatırımcı ama *ne olmak istemediğim* o kadar değişmez.